

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 7. junija.

Pred nekaterimi dnevi poročali smo, da je turška vlada bolgarskega škofa Teodozija iztirala iz Skopelja, kjer je posvečeval cerkve. Ker ima ta dogodek večji političen pomen, bočemo še danes nekoliko spregovoriti o njem.

Vsa ta zadeva je v tesnej zvezi z borbo za prvenstvo v Makedoniji, ki se bije mej Srbi, Bolgari in Grki. Od izida te borbe je kolikor toliko zavisna bodočnost balkanskega poluotoka. Ta boj je starejši, nego se navadno misli, traje že od tistega časa, ko so se Bolgari pokristijanili. Kakor Nemci na severu, baš tako so se Grki na jugu posluževali kristijanstva v svoje namene. Nemcem je katoličanstvo služilo v raznarodenje Slovanov, Grkom pa pravoslavje za zatiranje južnih Slovanov. Če Grki neso proti Slovanom dosegli toliko uspehov kakor Nemci, je temu le to uzrok, da Grki neso imeli tolike moči, nego Nemci, ker so se bili že preživeli. Grški svečeniki, prihajajoči iz Carigrada, so se v prvi vrsti bavili s tem, da so pridobljena jagnjeta le strigli, za njih duševni blagor se pa neso brigali. To je bil glavni vzrok, da se je bila osnovala samostojna bolgarska cerkev. Samostojnost bolgarske cerkve ni dolgo trajala. Turki so prihruli iz Azije, Mohamed II. je vzel Carigrad iz političnih ozirov obsopal grškega patrijarha s vsemi mogočimi častmi in mu je dovolil poslati grške škofo mej pokorjene Bolgare. Grški svečeniki bili so prave pijavke, narod jih je huje sovražil, nego Turke same.

Ko je leta 1856. nek bolgarski časnikar sprožil misel, da bi se bolgarska cerkev proglasila za samostojno, začelo se je po vseh bolgarskih krajih veliko gibanje. Grški duhovniki so dolgo časa delali ovire uresničenju te želje vsega bolgarskega naroda. V Carigradu so Bolgare črnili kot panslaviste, ki delajo na razpad turške države. Gledé ovajanja so namreč Grki prav podobni našim Nemcem. Prvi in drugi začno ovajati, kadar drugače ne morejo prepričati, da bi se Slovanom ne dala pravica.

Tako so Grki do 1871. l. zavlekli proglašenje nezavisnosti bolgarske cerkve. To leto je bil izšel poseben cesarski ferman, s katerim se je priznala Bolgarom samostojnost v cerkvenih zadevah.

Glavar bolgarske cerkve je bil eksarh, pod katerega cerkveno oblast so spadali vsi Bolgari otomanske države. V Varni, Plovdivu in Burgasu so pa ostali tudi še nadalje grški škofje.

Ta samostojnost bolgarske cerkve je pa v Turčiji ostala v polni veljavi le malo časa. Dogodki, kateri so doveli do popolnega osvobojenja jednega dela Bolgarov, dali so Grkom zopet priložnost, da so v Carigradu črnili Bolgare. Dosegli so, da je Turčija odpoklicala iz Ohride in Skoplja bolgarskega škofa. Sedaj so zopet grški škofje imeli prosto polje v Makedoniji. Bolgarski duhovniki začeli so izumirati, a ni ga škofa, da bi posvetil nove. Z obrekovanjem so Grki dosegli, da je turška vlada iztirala več bolgarskih svečnikov in učiteljev iz Makedonije. Bolgarske cerkve in šole so zaprte in sedaj se po bolgarskih selih košaté grški svečeniki in učitelji.

Z Berolinskim dogovorom se je Bolgarom v Makedoniji sicer dovolila tudi verska svoboda, toda baš glede Makedonije ostal je Berolinski dogovor le na papirju. Vse prošnje Bolgarov v Carigradu so dosedaj bile zaman. Leta 1885. je turška vlada že bila dovolila bolgarskim episkopom vrniti se v Makedonijo, a grški patrijarh jo je zopet pregovoril, da je preklicala dovoljenje svoje. Letos je pa Porta dovolila škofu Teodosiju, da ide v Skoplje, da v tamošnji škofiji posveti 20 novih cerkv. V desetih dneh je blagoslovil 4 cerkve, potem so ga pa oblastva iztirala iz tega kraja in povrnil se je v Carigrad.

Grke je jako bolo v oči, da bolgarski narod povsod naudušeno vsprejemlja škofa. Videli so, da bode cerkveni dostojanstvenik razrušil vsa njih mnogoletna dela, če ostane dlje časa v tem kraju. Ne le patrijarh, ampak tudi grški poslanik v Carigradu je porabil svoj upliv, da Porta odpokliče bolgarskega škofa iz Skoplja. Njijino zahtevanje je pa podpiral tudi srbski diplomatski agent. Ni čuda torej, da se je turška vlada udala, ko so jej od vseh stranij slikali, kaka nevarnost jej preti, če pusti bolgarskega škofa agitovati po Makedoniji.

Mi le obžalujemo, da je sovraštvo mej Srbi in Bolgari že tako veliko, da Srbi v takih zadevah podpirajo sovražnike slovanstva. V turških pokra-

jinah nema srbska cerkev škofij in zatorej se navaja voda le na grški mlin, če se bolgarski cerkvi od srbske strani delajo ovire. S takim postopanjem se le slabí slovenski živelj v Turčiji, Makedoniji pa pripravlja, da kot zrelo jabelko pade v naročje Grškej, kadar propade Turčija. Nam se tudi dozdeva, da Srbi malo prepozno prihajajo s svojimi agitacijami. Če je Srbom toliko za makedonske Slované in so ti zares srbske narodnosti, bili bi morali tedaj povzdigniti svoj glas, ko so bili Bolgari začeli borbo za samostojnost bolgarske cerkve. Tedaj bi bilo njih delovanje v prid slovanstvu, danes so pa njih agitacije v Makedoniji le v škodo slovansej stvari. Ali naj bi se pa bili z Bolgari po njih zjedenjeni sporazumeli, da skupno začno akcijo proti Turčiji, ne pa začeni vojne z brat-skim narodom. Mi ne trdimo, da bi vsa Makedonija morala biti kedaj bolgarska, toda Bolgari in Srbi bi se sami morali o tem vprašanji sporazumeti, a niti prvi niti drugi se pa nemajo družiti z nasprotniki slovanstva. Pred vsem je pa gledati, da se Makedoniji pribori večja samostojnost in še le potem bode čas razgovarjati se, kateri kraji pripadejo Srbiji, kateri Bolgariji, in bode pri tem seveda treba tudi poštovati želje Makedoncev samih. Sedaj pa bi imela glavna naloga Srbom in Bolgarom biti, da varujejo slovensko lastnino proti grškej požrešnosti. Žal, da za slovensko stvar vsaj v Sofiji ni razuma!

Iz deželnege zbora češkega.

(6. seja.)

Predsedništvu došlo je zopet množstvo novih peticij proti spravi. Galerije bile so natlačene. — Na dnevnem redu je nadaljevanje generalne razprave o vladni predlogi stran razdelitve deželnege šolskega sveta.

Prvi imel je besedo generalni govornik večine, dr. Rieger:

Slavni zbor! Dasi je na dnevnem redu predloga o deželnem šolskem svetu, govori se vender o njej le malo, ampak največ o spravi. Ne čudim se temu, ker priznavam, da je ta stvar velike važnosti. Tiče se miru mej dvema narodoma, in jaz menim, da se ta zadeva ne sme traktovati po advokatski.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Na vrsti so sedaj izleti, potovanja v kopelišča, selitve v letovišča in romanje na razna božja pota. K vsem tem podjetjem mnogo treba. Najprej treba prostega časa, potem primerne denarja, prijetne družbe in lepega vremena. Treba tudi železnice, raznih kočij in običajnih lestvenih voz („lojternic“), na katerih so kmetski romarji tako gosto natlačeni, kakor duše v vicah v pratiki.

Poleg časa in denarja je glavna stvar pač lepo vreme. Kakor Parižani po besedah Heinetovih ob grdem vremenu nikdar ne napravijo revolucije, tako se tudi drugod izjalovi zaradi vremena marsikak prav lepo zasnovan izlet in slabo vreme le prerado pokvari marsikatero, z velikim naporom prirejeno veselico. Tako je vrle „Triglavane“ v odlično narodnem Središču nadlegoval vstrajen dež, tako je bilo istodobno na našem divnem Bledu, ko so tjakaj izleteli naši čitalnični pevci, čile „Sokole“ pa je nekaj časa nemilo nebo z mokroto obsipalo tako trdovratno, kakor da bi hodili dežja prosit.

Tudi za jutrnji izlet na prijazno Vrhniko in

prijetno Bistro se je bilo že bati. Danes zjutraj stemnilo se je nebo in dopoldne bilo je dežja v tolike obilici, da se je že mislilo: izlet je šel po vodi. No, okolu poludneva pa so se „vremena nam zjasnila“, jarko sonce sije zopet na nas, in osnovana je nada, da bode jutri lep dan, da se bodemo na Vrhniki in v Bistri izvrstno imeli.

Po tem vremenskem izletu bodi mi dovoljeno par besed za nepričakovano izjavo, priobčeno v uradni „Klagenfurter Zeitung“ z dne 4. t. m. Ta izjava je pristna bela vrana. Koroški „Bauernbund“ izdal je namreč svoje izvestje za preteklo društveno leto, v njem pa pravi doslovno: „Um jedem Missverständnis und jeder Missdeutung vorzubeugen, erklären wir hier offen, dass wir keineswegs dagegen sind, dass die slavische Minorität in entsprechender Weise im Landtage vertreten sei, im Gegenteil, wir würden es lebhaft wünschen, dass ein paartüchtige fortschrittsfreundliche Slovenen in unsrer Landstube sitzen würden, welche die wahren und von den Wählern selbst empfundenen Bedürfnisse daselbst klar und offen zur Sprache bringen würden.“

Človek skoro svojim očem ne upa, čitajoč te besede. Odkod ta preobrat kar čez noč? Včeraj še

neso imeli drugega izraza za nas, nego „Windische“, danes nas pa že poznajo kot „Slaven“ in celo kot „Slovenen“, danes si že žele slovenskih poslancev v deželno zbornico koroško. Lisica, ki je molek našla, rekla je: „To so same besede!“ in tudi jaz imam glede „Bauernbunda“ isto sodbo. Sedaj, ko se bližajo volitve, tako govoré in pišejo, da bi koga preslepili, po volitvah pa bodo zopet pokazali svojo kosmato stran in za nas zopet ne bodo imeli drugega imena, nego „Windische“. Zato bodo koroški Slovenci tem sirenskim glasovom nasproti svoja ušesa zamašili in ostali neverni Tomaži.

Ker sem že ob slovenski periferiji in sem danes v politiko zašel, bodi tu mesta še pritožbi, došli mi iz solčne Gorice in tikajoče se političnega društva „Sloge“. To društvo je prava redkost. Dve leti že ni zborovalo. Vse pritožbe članov, vsa sklicavanja na pravila, po katerih bi bil občni zbor imel zborovati že v avgustu lanskega leta ne pomagajo nič. Predsednik gospod dr. Tonkli ne vidi nič in ne sliši nič in občnega zbora le ni. Prijatelj poslal mi je razloge, zakaj se dr. vitez Tonkli z vsemi štirimi brani občnega zbora. Razlogi so precej hudomušni, a žal za danes ni prostora. To-rej pri drugi priliki.

Gospôda po tej cesti do sprave ne pridemo. Treba je resno premišljati. Mi, ki smo se udeležili Dunajskih konferencij, ravnali smo se po svojem najboljšem prepričanju in razumu. Vsakdo more o tej stvari soditi, kakor mu ljubo, pa ne zamerite mi, ako trdim, da v tem slučaju sodba občinstva ni našla pravega izraza, ampak, da je navdahnena s strankarstvom in sovraštvom. Moram konstatovati, da mladočeška stranka uporablja vsa sredstva, da bi dokazala, da je vse, kar dela stranka staročeška, nespametno in narodu škodljivo. Pa tako postopa se tudi pri drugih narodih, da se v političnih bojih rabijo nepoštena sredstva. Z raznovrstnimi obljubami in s historičnimi spomini uplivalo se je na fantazijo in čut naroda in konečno se je propovedovalo, da bode sprava imela strašne posledice, pogubo naroda. Vse to razburilo je narod, polastila se ga je nekaka vročinska bolezen in boji se, bog-sigavedi, kake nevarnosti. Gospoda strah ima velike oči in igra v zgodovini precej veliko ulogo. Zgodovina pripoveduje, da je češko junaštvo porazilo ogromno križarsko vojsko pri Domažlicah. Tega ni učinilo češko junaštvo, ampak strah bojazljivih Nemcev, ki so takoj pobegnili, ko so Čehi zagledali. — Govornik pravi, da je lahko, narod spraviti v strah in razburjenost, ter opozarja na narod francoski in Boulangerja. — Dalje ugovarja, da bi se bilo nanj pritiskalo od zgoraj. Sprava z Nemci je potrebna, potrebna v interesu države in dinastije. Odveč bi bilo, poudarjati, kolike važnosti je za državo notranji red, da bi v dobi, ko bi prišel resen trenutek, ne bila notranjimi boji oslabiljena. Pa tudi s stališča narodnega in češkega državnega prava želeli si mora vsakdo miru. Nikoli ne bode jednote dežele, ako ne bode jednote mej obema narodoma. Mar hočemo Nemce prisiliti, da bi se še bolj odtujili svoji domovini in iskali idealov v tujini? Nemci niso osamljeni in opirajo se na najmočnejšo državo te dobe v Evropi. Hočemo jih torej izzivati? Ne, treba se je spraviti z njimi. — Res je, da glavno zaslugo za kulturni razvoj dežele imajo Čehi, pa ne more se trditi, da bi Nemci ne imeli nikakih zaslug. Razvoj in povzdiga meščanskega stanu je njih zasluga, isto tako razvoj obrtništva. — Dr. Herold je dejal, da narod, ki se neče dalje razvijati in razširjevati, obsoja sam sebe k smrti. Mi smo zgubili mnogo zemlje, pa mi je ne moremo reokupovati in zahtevati nazaj. To ne gre, da bi rekli, da si želimo miru z Nemci, zajedno pa terjali, da naj bi nam Nemci vse povrnil, kar je bilo nekdanjega. Do bitke Belogorske bili smo suvereni. Tuji agitatorji pa so ščuvali naš narod, da se je spustil v nevarno igro, katero je zgubil. In ker smo zgubili igro, ne moremo reklamovati, kar smo zaigrali. Kar je zgubljenega, ne da se nagraditi. To je nauk iz zgodovine. Ako se iz nje niste naučili (Mladočehi), vam ne morem pomagati. (Smeh in odpor na levi). — Govornik dalje razlaga povod Dunajskih konferencij ter pravi, da mandatov za to nihče ni imel, ampak tu je bilo merodajno „officium boni viri.“ Udeležniki dogovorili so se, da kar pri konferencijah odobré, ima se preložiti klubom posamičnih strank in stoprav potem, če klubi s tem soglasijo, vezani so vsi na dogovor s častno besedo. — Ni sicer ideal, kar so dosegli, ali več se doseči ni dalo, ker so se upirali Nemci in vlada. Očita se češkim udeležnikom, da so pozabili na Moravo. No, ako je sprava tako pogubna, zakaj se zahteva, da naj bi se tudi razširila na Moravo? — Kar se češkega državnega prava tiče, proglasili so Nemci že naprej, da se o njem pri konferencijah ne sme govoriti, ako Čehi resno mislijo na spravo. — „V letih šestdesetih bili smo vsi jedini; tudi nemška deputacija šla je z nami k najvišjemu prestolu s prošnjo, da bi se presvetli cesar dal venčati za kralja češkega, pa ni se nam izpolnila želja. Mislite gospôda, da to sedaj dosežete vi (Mladočehi), jedina frakcija brez naše pomoči in nemškega prebivalstva v kraljestvu? Presvetli naš cesar imel je gotovo dobro voljo, toda tudi venčane glave podrejene so moči odnošajev in razmer, in ker so se od neke strani (od Prusije!) delale ovire, ni mogel ustreči naši želji.“ — Govornik omenja na to naredbe ministra Schönborna z dne 3. svečana t. l. ter pravi, da je z njo minister res Dunajske punktacije prekoračil. Dalje opozarja na to, da je osnova predloge o deželnem šolskem svetu ista, kakor jo je bil že pred leti izdelal in priporočal v posebni brošuri profesor dr. Čelakovský, ki je bil takrat član uredništva „Nar. Listov“. Takrat so prè Mladočehi z njo soglasili, sedaj jej nasprotujejo. Predlogo zmatra

dr. Rieger za ugodno narodnosti češki. Ako se odobri, položen je temelj boljše bodočnosti češkemu narodnemu šolstvu. Doba je resna; ni nemogoče, da Čehi izgubé večino v deželnem zboru, in kaj jim je potem pričakovati, vsakdo ve. — Na zaključku svojega govora pravil je dr. Rieger: V poslednji dobi doživel sem mnogo razžaljenih napadov. Imenovali so me izdajalca. Sem li izdajalec ali ne, o tem se ne bom prepiral. Dobil sem mnogo anonimnih dopisov, pa tudi listov od dobro mislečih ljudij, ki me poučujejo o češkem državnem pravu, in mej drugimi tudi od gospodičin! Menim, da od gospodičin mi že ni potreba pouka o češkem državnem pravu, s katerim se pečam že tako dolga leta, a mislim sem si o teh naivnih dušah, kakor Hus o babici, ki je prihitela in položila na gorečo gromado par polén, da bi tudi imela malo zasluge na smrti, nevernika! Kot rodoljub dolžan sem služiti svoji domovini in za to nesem nikoli vsprejemal nagrad niti ponujanih mi uradov. Imel sem jedino nagrado, ljubezen naroda, morda tudi to zgubim. Usiljeval se ne bom narodu, in ako me opusti, odstopim rad in rad prepustim teško breme drugim, ki pa vzamejo nase potem tudi vso odgovornost. Pripravljen sem žrtvovati narodu vse, ali žrtve svoje časti in častne besede mu prinesiti ne morem. —

Po dr. Riegru govoril je poročevalec manjšine, dr. Herold, ki je v sedanjem zasedanju že nekoliko pokazal svojo izborni govorniško zmožnost in nadarjenost. V obširnem in spretnem govoru polemizoval je proti knezu Windischgrätzu in dr. Plenjerju, največji del svojega govora pa je posvetil dr. Riegru. Na konci zval je s povišenim glasom in oduševljenimi besedami staročeške poslance, da naj v interesu svete stvari naroda združijo se s poslanci svobodomiselnimi k obrani ogroženih narodnih pravic; s tem bi dosegli, da prestane spor in razkol v češkem narodu in da se zopet združijo vsi sinovi jednega naroda. —

Na to je ustal dr. Mattuš, poročevalec manjšine, ter poudarjal, da so vladne predloge znaten korak v pridobitvah češkega naroda; potegoval bi se za nje tudi v tem slučaju, ko bi ne bil vezan na dano obljubo. Polemizuje proti mladočeskim govornikom ter skuša s spretno svojo dialektiko pobijati njih razloge, s katerimi so dokazali pogubnost vladnih predlog. Konečno pravi, da mladočeška stranka hoče z opozicijo samo pokazati svojo moč in pa jezo, ker ni bila zastopana pri Dunajskih konferencijah.

Z govorom dr. Mattuša končala se je generalna debata. Po dejanjskih popravkih nekaterih poslancev predlagal je prof. Tilšer, da naj se glasuje imenom, kar se je vsprejelo z vsemi glasi proti glasom nemških poslancev. Deželnozborski tajnik čital je na to imena poslancev.

Za prehod preko vladne predloge, tičooe se razdelitve deželnega šolskega sveta, k dnevnemu redu glasovalo je 52 poslancev, to je vsi mladočeški poslanci in Staročehi: Adamek, Hajek, Hartl, Innvald, Jann, Jindaček, Machaček, Mixa, Mokry Nemec, Škarda, Trojan, Zeman, Žalud. Proti glasovali so Nemci, izimši jednega, vsi veleposestniki in 36 Staročehov, 5 Staročehov zapustilo je pred glasovanjem zbornico.

Predloga za prehod k dnevnemu redu zavrpla se je torej z 170 glasi proti 52.

Generalna debata o prvi vladni predlogi pokazala je, da je večina čeških poslancev (52 proti 36) proti Dunajskemu dogovoru. Pa tudi mej temi 36 Staročehi, ki so glasovali z Nemci in veleposestniki, sta jedina dr. Mattuš in dr. Rieger, ki sta se osmelila zagovarjati vladno predlogo, vsi drugi so ves čas molčali, kar svedoči, da neso baš vneti za tako spravo in da so le iz pijetete do dr. Riegra in vsled dane obljube, potegnili z Nemci in vlado.

(Dalje prth.)

—k.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 7. junija.

Delegacije.

Danes bode cesar vsprejel delegaciji. Včeraj se je definitivno določil cesarjev odgovor na nagovore obeh predsednikov. Drugi teden pa začneta obe delegaciji pravo delo svoje.

Od delegacij se zahteva letos večji kredit za diplomatsko agencijo v Sofiji, kar ni brez političnega pomena. Večja zahteva utemeljuje se s tem, da ta urad opravlja posle poslaništva, z delom jako obloženega in posla važnega generalnega konzulata.

Neprestani in hitri razvoj bolgarskega državnega življenja v političnem in gospodarskem oziru v poslednjih letih ni mogel ostati brez upliva na poslovanje tamošnjega c. in kr. zastopništva. Tako utemeljevanje dokazuje, da na Dunaji dogodkom v Sofiji pripisujejo veliko važnost.

Češkonemška sprava.

„Dziennik Polski“ in „Reforma“ naglašata, da se oficijozni listi prezgodaj veselé, ko trdijo, da je češkonemška sprava zagotovljena. Koliko truda je trebalo, da se je rešila jedna sama predloga, ki se pa ne sme prištevati najvažnejšim. Kako bode pa v deželnem zboru, ko pridejo na vrsto prememba volilnega reda, organizacija šol za narodne manjšine in omejevanje sodnih okrajev? Mladočehi bodo nadaljevali agitacije in podkopavali veljavo Staročehov. Zato je že dvomljivo, če bodo v bodoči sesiji se še upali glasovati za spravo vsi oni Staročehi, ki so zdaj glasovali za vladno predlogo.

Vnanje države.

Avstrijskonemška zveza.

„Nord und Süd“ je objavil v poslednji številki članek o zgodovini avstrijsko-nemške zveze. Iz tega članka, ki ga je pisal kak diplomat, izvemo, da se zveza ni sklenila prav po želji Bismarckovi. Železni kancelar je zahteval, da Avstrija zagotovi Nemcem tudi pomoč, ko bi jih napali samo Francozi. Andrassy pa v to nikakor ni hotel privoliti, sklicuje se, da mej Francijo in Avstrijo ni nikakega nasprotstva. Kazalo so je že, da se bodo vsa pogajanja razbila. Bismarck se je še le udal, ko je videl, da se avstrijski minister vnanjih zadev nikakor pregovoriti ne dá.

Francoska zbornica.

Poslanec Dumay je interpeloval vlado, zakaj je pomiloščen princ Orleanski, ko je še več delavcev zaprtih zaradi dogodkov ob strajkih. Poslanec misli, da bi se moralo bolj ozirati na rodbinske očete, ki so le žrtva slabega družbenega reda, nego na princa. Ministerski predsednik je odgovoril, da se je predsednik republike odločil, da pomilosti princa, ko je potoval skozi Clairvaux. Z vnanjo politiko ni to pomiloščenje v nobeni zvezi. Več delavcev, ki so bili zaradi strajkov obsojeni, je pomiloščenih, več se jih še bode v kratkem pomilostilo. Zbornica je vsprejela potem jednostavni dnevni red. Več socialnih poslancev je potem predlagalo splošno pomiloščenje za vse delavce obsojene zaradi strajkov, in zahtevalo za predlog nujnost, kar je pa zbornica odklonila.

Delavsko vprašanje.

Francoski minister vnanjih zadev poslal je francoskim zastopnikom v inozemstvu okrožnico, v kateri jih pozivlje, da poročajo, kake zakone gledé delavskega vprašanja imajo v dotični deželi, kake nove predloge se pripravljajo in za kake reforme je javno mnenje. V svojih odgovorih se imajo ozirati na sledeče točke: Splošen značaj delavskega vprašanja v dotični deželi; število delavcev v razmerji k delodajateljem; število delarnic in tovarnen; položaj delavcev v političnem, socialnem in gospodarskem oziru; mezde in njih razmere do proizvodnje in cene živil; umešavanje javnih oblastev v delavske pogodbe; naredbe gledé zdravih in nezdravih delaren; varstvo otrok, deklet in žen; delo za odrasle; delo ob nedeljah; določevanje in izplačevanje mezde; odgovornost delodajateljev za nezgode; konkurenco, ki jo delajo domačim delavcem priseljenci; razpore mej delodajatelji in delavci in njih uzroke; sredstva, s katerimi se prepri poravnava; šole; podpiralne in preskrbovalne blagajnice; korporativna društva; delavska stanovanja; kreditna društva in ljudske banke.

Bismarck.

Pri Berolinskem dvoru so jako nevoljni na kneza Bismarcka, da vsprejema žurnaliste in se z njimi pogovarja o politiki. Novi kancelar je dobil od cesarja nalog, naj naroči zastopništvom v inozemstvu, da razložé vladam, pri katerih so poverjeni, da Bismarck nema nobenega upliva več na politiko, da je njegovo mnenje le mnenje privatnega moža. Vse kaže, da cesar vidi v Bismarcku nevarnega nasprotnika, katerega se ne bode znebil. Naj tudi desetkrat proglase bivšega kancelarja za privatno osebo, vendar bode glas njegov imel silno veljavo, kajti uplival bode na javno mnenje in po javnem mnenji se pa morajo ravnati tudi državniki. Bismarck je že zgodovinski slavna oseba, zaradi zaslug njegovih ga bode narod vedno čislal. Kako važnost v Rusiji pripisujejo Bismarckovim besedam, se vidi iz tega, da piše jeden največjih ruskih listov „Novoje Vremja“, da Bismarck sicer ni več v službi, a njegovo mnenje ima vendar še več veljave, nego mnenje marsikaterega državnika, ki je še v službi. Nemčija od Martina Lutra ni imela tako velicega moža, če tudi morda delo njegovo ne bode tako trajno, kakor je Lutrovo.

Marquis Morés pred policijskim sodiščem.

V sredo se je pred sodiščem v Parizu moral zagovarjati marquis Morés, ki je hotel 1. maja napraviti izgrede. Marquis je precej bogat mož in je že mnogo skusil v življenji. V mladih letih je bil častnik, potem v Ameriki bankir in živinar.

— Dalje v prilogi. —

L. 1884 ga najdemo v Tonkingu, kjer je za Francijo sklepal razne pogodbe s pomorskimi roparji. Ker se je pa tedaj bila vlada premenila in nova vlada ni hotela priznati njegovega dela, se je vrnil v Francijo. V domovini se je mešal rad v politične agitacije. Po svojem prepričanju je bil monarhist, a se je v svoje namene družil tudi z družimi strankami, celo z Louisom Michel je bil v prijateljstvu. Ko je bila kazenska obravnava proti princu Orleanskemu, je skušal nabrati ljudi, da bi razsajali pred sodno palačo. Letošnji 1. dan maja se mu je zdel jako ugoden za prirejenje izgrediv, ki naj bi omajali republiko, zategadelj se je bil zvezal z anarhisti, jim dal precej denarja na razpolaganje in podpisal oklic, v katerem se delavci pozivljajo, da začno rogoviliti. Policija ga je vsled tega zaprla in v sredo je bil obsojen v trimesečno ječo.

Dopisi.

Z Dunaja 5. junija. [Izv. dop.] „Slovanska beseda“ na Dunaji slavila je svojo 25letnico s jubilejnim koncertom, ki je združil slovanski, osobito češki živeli na Dunaji v krasno oveličani njeni dvorani. Nimam namene natančneje opisavati posameznih programovih točk; — „Slovansko pevsko društvo“ itak po pravici slovi zaradi svoje izbornosti, in obilo odobravanje pevskih točk bilo je povsem zaslužno. Saj pa je bil tudi res izreden užitek: moški zbori Tovačovskega „Zvuk“ slovanske — slovanski Nedvčev „Moja rožica“ in ruski Vojačkov „Ura!“ ter krasna Dvořakova ženska zbor: moravski narodni pesni „Prsten“ in „Zelenaj se, zelenaj“. — Bi si li mogli želeli krasnejših točk? — Konservatoristinja, gđc. Blaženka Krnčeva, vrla Hrvatica, — očara že s svojo lepoto, še bolj s svojim milim glasom, ni čuda, da je spevu iz Smetanove „Prodane neveste“ in pažetovemu spevu iz Mozartovega „Figare“ (v hrvatskem prevodu) morala pridejati vselej še po jedno hrvatsko pesem, ter da odobravanje ni ponehati ni hotelo! — G. Krečman igral je na cello svoje „Fantazije narodnih pesnij“ — g. Paur na klavir Dvořakovi „U mohyly“ in „Na svatě hoře“. — Program je bil torej v istini prekrasen, obsegajoč umotvore prvih slovanskih skladateljev, izvršitev izborna. Vender bila je obča pozornost koncentrirana na zadnjo točko, saj je imel tedaj prvič nastopiti zbor tamburašic. Vrle gospodičine učile in vadile so se pod vodstvom slavnostnega „hetmana“ tamburašev Zvonimircev, g. Dobroslava Brlića, ter z nekaterimi tamburaši akad. društva „Zvonimira“ ta večer s toliko dovršenostjo svirale, da je bilo frenetično odobravanje popolnoma zaslužno. Bil je v istini lep prizor, belo oblečene devojke z rudečimi čepicami — prizor, ki je izvalil marsikak vsklik začudenja, saj pa si tudi težko kédaj videl združeno toliko krasote in toliko miline. Vnovič in zopet vnovič morale so se svirati razne slovanske melodije, vedno žele so obilo priznanje. — Imena vrlh tamburašic (meji temi so i 3 Slovenke): gđc. gđc.: Marta Dite, — Zdenka in Božena Frenclerovi, — Sida Hofmanova — Mara, Vilima in Leonija Meiselove, — Micika Mahorčičeva, — Ida in Cecilija Petrakovi, — Olga Rybačova, — Mara Skacelikova, — Božena in Zdenka Srpekovi, — Roza Šilhava, — Mila Šindlerova, — Ljubica Tomšičeva.

Vrlim „Zvonimircem“ gre zasluga, da se je ustanovil na Dunaji ženski tamburaški zbor; Zvonimirovi tamburaši, ki so vsako slovansko slavnost s svojim sviranjem poveljčali, bili so učitelji novemu zboru. Tako je veselo gibanje slovansko na Dunaji, a kako v beli Ljubljani?

V nedeljo, 1. junija bila je slovesna služba božja v cerkvi sv. Ane. — Ob 5. uri pa banket v „Besedi“ — katerega se je udeležilo blizu 100 udeležencev. Podpredsednik „slov. Besede“ g. drž. poslanec dr. Spaček podal je v svojem govoru zgodovino društva. Mej ustanovniki nabajajo se mnoga slavna imena: od Slovencev bil je g. Peter Kozler od Hrvatov biskup Strossmayer, Mažuranić, Ožgovič itd. Prvi predsednik „Besedi“ bil je grof Evgen Černin, od l. 1869 predseduje grof Harrach. Govornik napil je Nj. Velečastvu, cesarju Franu Josipu I. — Deželni šolski nadzornik g. Weber napil je predsedniku grofu Harrachu — g. primarij dr. Drozda poudarjal je potrebo vzajemnosti slovanske. — Govorili so tudi zastopniki akademičnih društev „Zora“, „Slovenija“, „Ognisko“, „Zvonimir“, „Akademický spolek“, — predsednik „Sokola“ itd. G. nadinženr F. Tomšič vabil je slovansko mladino k vstopu. Želeli bi bilo, da tudi slovanski velikošolci, katerih nekateri so že člani „Besede“, izpoznajo veliko važnost tega društva ter mnogošte-

vilno vstopijo. Saj se jim tu nudi prilika, izpoznati in občevati z najodličnejšimi Dunajskimi Slovani, občevati tudi z družinami, kar je prevelike važnosti za izobrazbo, a „Beseda“ daje jim čitalnico, ona jih po zimi najboljše zabava s svojimi veselici; tako pridobijo sebi velike koristi za časa bivanja na Dunaji, še večje za poznejše delovanje v domovini, ker se jim ukrepi slovanska in slovanska zavest. Toraj je i naša želja, da „Beseda“ še nadalje tako krepko in uspešno deluje na čast in korist Slovanstvu. Dne 2. junija popoldne priredil se je izlet na Hameau, kjer je bila prosta zabava, igre, ples itd. mej nad stotino izletniki.

Iz Gradca 5. junija. (Izlet akademičnega društva „Triglav“ in razvitje njega zastave). — Gospod urednik! Pred nekoliko tedni je razglasila miro- in resnicoljubna „Deutsche Wacht“ urbi et orbi zanimivo vest, da je slavna policija prepovedala razvitje „Triglavove“ zastave, in sicer radi staroslovanskega grba, ki se prè na njej nahaja. Le-ta raca je strašila potem malone po vseh časnikih avstrijskih. „Deutsche Wacht“ je pozneje še izjavila, da je to novico zajela iz najzanesljivejšega vira. Mi nečemo preiskavati, kakšen je ta njen vir — sodbo o tacem ravnanju prepuščamo z mirno vestjo vsacemu, nekoliko nepristranski mislečemu človeku, a samo to hočemo še enkrat konstatovati, s kakimi podlimi sredstvi so zagrizeni nasprotniki naši hoteli preprečiti, ali vsaj kolikor toliko škodovati naši nedolžni dijaški slavnosti. S tem večjim zadoščenjem moremo danes poročati, da se je naša slavnost v istini vršila, in sicer sijajno vršila. Rodoljubov slovanskih ni prestrašilo niti neugodno vreme, niti daleka pot, a oni, kateri se neso mogli osobno udeležiti, praznovali so saj v duhu z nami ta za društvo naše toli pomembe polen dogodek. Težko je sicer pisalcu teh vrst, lepo slavnost predočiti v celotni podobi, toda „ut desint vires, tamen est laudanda voluntas.“

Odhod iz Gradca.

Umevno je pač, da smo „Triglavani“ nestrpno pričakovali trenotka, v katerem nam bode zopet gledati lepa slovanska tla, staroslavno panonsko zemljo, ki je nam še od lanskega leta v toli živem spominu. Tako je napačilo jutro 1. rožnika, toda glej, ni nam kazalo nedeljskega lica, kar nas pa nikakor ni motilo v naši „židani“ volji. — Ob rani uri se je na južnem kolodvoru zbralo blizu 50 diakov-velikošolcev, zastopnikov raznih plemen slovanskih. Mimo „Triglava“, ki je bil seveda kolikor možno polnoštevilno zastopan, znašlo se je ondu nad 20 članov akademičnega društva „Hrvatske“ s tamburaškim zborom, deputaciji akad. društev „Slovenija“ in „Stražilovo“, in zastopnika slovaških dijakov v Gradci. Ob 5. uri 50 minut zjutraj odvel nas je vlak proti slovenskemu jugu. Mej sviranjem tamburašev in petjem nam je v razgovoru hitro minil čas. Dospevši na Pragersko, pričakovala sta nas odposlanca trga Središča g. poštar Šulek in g. učitelj Kosi. Po zaužitju málci nas je hitro begoča „lukamatija“ vedno bliže privela potnemu cilju. Na raznih postajah se je nam pridružilo mnogo gospá in gospodičin, rodoljubov in prijateljev našemu društvu. Ob 11. uri 10. minut odkril se je našim željnim očem prijazni, z zastavami bogato okrašeni trg Središče.

Vzprejem na kolodvoru.

Izstopivše pričakovali so nas na kolodvoru: Središki odbor za izlet, slavni zastop trga Središča, gospa kumica dr. Geršakova in gospice družice naše zastave, gasilno društvo z godbo, Ljubljanski (Sokol) in Hrvatsko radniško pjevačko društvo v Varaždinu s svojima zastavama in godba iz sv. Andreja v slovanskih gorica. Predsednik „Triglava“ izroči gospej kumici lep šopek od svežih rož. — G. župan Zdravec nas pozdravi v imenu trga Središča, g. Kočevar v imenu društva „Edinost“, gosp. Robič kot predsednik slavnostnega odbora. Na pozdrave, vsprejete z navdušenimi živio-klici odgovori predsednik „Triglava“ g. Kotnik. — Okrašeni s šopki korakali smo mej sviranjem godeb skozi slavolok, na katerem se je blestela krasna (po železn. uradniku g. Potrči gotovo z velikim trudom izvedena) velika podoba Triglava z Blejskim jezerom v ospredji — v blizu 10 minut oddaljeno Središče.

Mej pokanjem topičev dospeli smo do Središke kapele. Ondu smo prisostvovali sv. maši, katero je služil č. g. župnik Venedig. — Razvitje zastave bi se imelo vršiti pred kapelo, a ker je bilo vreme jako nemilo, odšli smo po končani božji službi v prostorno, slavnostno okrašeno „kolibo na pašniku“.

Razvitje zastave.

Ko so se na slavnostnem odru razvrstili v polukrogu gospa kumica, gospice družice in zastopniki raznih društev, povzel je besedo g. deželni poslanec dr. Jurtela. Z ginjenim srcem poslušali smo zlate, iz srca do srca govorene besede bivšega predsednika našemu društvu. „Vladar nad zvezdami porósi svojo blagodat na „Triglav“. Zastava bodi nam vidno znamenje goreče ljubezni do domovine, ona nas navdušuj v vstrajnosti, v vzajemnem delovanju za blaginjo našega naroda, ona nam boči znak trdega jeklenega značaja. Mar za naroda srečo, bor za svete pravice njegove! Zastava, ki jo nam poklanja v vezilo rodoljubno ženstvo, ki jo nam poklanja v dragocen dar ves narod slovanski, bodi nam vedno tudi zastava „Slave“. — Ko so ponehali burni živio-klici, pristopila je gospa kumica dr. Geršakova, ter zabila prvi žebelj v našo deviško zastavo. Za njo gospa dr. Spešičeva, podarivši krasen trak z napisom „Središčanke 1. rožnika 1890“ in potem po vrsti dični venec gospic družic: gđcna. Marica Robičeva, gđcna. Mar. Sajnkovičeva (Središče); gđcne. Tilika Freuensfeldova, Olga Geršakova, Tilika Kandričeva, Malvina Legros (Ormož); gđcna. Josipina Čučkova (Ptuj). — gosp. župan Zdravec v imeni trga Središče poklonivši dragocen trak z napisom „Trg Središče društvu „Triglav“, g. Robič v imenu slavnostnega odbora, g. Kočevar za bralno društvo „Edinost“, g. Sajnkovič za gasilno društvo v Središči, g. Kreft za pjevačko društvo „Vienac“ v Varaždinu, podarivši venec z trobojnim trakom „Na uspomini posvete barjaka — društvu „Triglav“ 1. rožnika 1890“, g. starosta Ivan Hribar v imenu „Ljubljanskega Sokola“, g. Mikl za katol. pol. društvo „Sloga“, g. Porekar za „sloven. pevsko društvo“, g. dr. Omulec za čitalnico v Ormoži, g. dr. Jurtela za čitalnico v Ptui, g. Sever za čitalnico v Mariboru, g. Jelača za akad. društvo „Hrvatska“, g. Boškovič za akademično društvo „Stražilovo“ v Gradci, g. Podlesnik za akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji, g. Rakež v imenu akademične podružnice v Gradci, g. Krno za slovaške dijake v Gradci.

Zadnji žebelj zabije predsednik Triglava gosp. Kotnik, ter vsprejme zastavo iz rok mil. gospe kumice zatrjujoč v lepem govoru, da bode „Triglav“ redno neomadeževano ohranil svojo zastavo, ki mu bode vodnica v vsem njegovem delovanju, sebi na čast, narodu v blaginjo in korist. Zastavonoša g. Kartin dvigne in razvije zastavo, ki se je potem posestrila s zastavami pričujočih društev.

(Dalje prih.)

Iz Kotmarevasi 5. junija. (Naša Ciril-Metodova podružnica.) Na binkoštni ponedeljek napravila je naša podružnica sv. „Cirila in Metoda“ izredni zbor za Bilčoves, da se rešijo nekatere podružnične zadeve, in da bi bila priložnost dana k pristopu tudi onim rodoljubom, katerim bi se zaradi oddaljenosti ne bilo mogoče udeležiti se rednega občnega zbora, ki ga bo napravila podružnica tekom poletja v Kotmarivasi.

Kakor oni lanskega leta, bil je tudi ta zbor prav dobro obiskan, in spoznali smo, da goji ljudstvo izredno spoštovanje in zaupanje do te naše družbe. Počastila sta ta zbor gospoda Franc Treiber in Filip Haderlap iz Celovca, katera sta zbrano občinstvo z lepimi govori podučevala in navduševala.

Zastopnikom na glavno skupščino so bili izvoljeni gosp. Rupert Krušič, posestnik v Velinjavasi gosp. Tomo Koban, posestnik v Šent-Kandolfu in gosp. Filip Haderlap iz Celovca. Poslednji je tudi priporočal, da bi se napravili letos zopet kresovi na predvečer godu sv. Cirila in Metoda. Na lepem vspehu tega zbora ima se podružnica zahvaliti posebno prečastitemu gosp. župniku in še več drugim požrtvovalnim Bilčoveškim rodoljubom.

Izenadilo pa nas je, da se je tudi tamošnji gosp. učitelj zborovanja vdeležil in z veliko pozornostjo govore poslušal, ter je slednjič tudi še sam smešen govor napravil, ki je bil nam vsem v kratkem čas in zabavo.*

* Učitelj je prišel namreč zabavljat in nemir sejat. Pis.

Domače stvari.

— („Matica Slovenska.“) Več matičarjev priporoča sodruštvenikom o priliki letošnjih dopolnilnih volitev na XXV. rednem velikem zboru, dne 25. junija, naj se soglasno zjedini v tem, da se volijo v odbor ti-le gospodje: 1.) dr. Doleneč

Hinko, c. kr. deželni sodišča tajnik; 2.) dr. Lampe Franc, ravnatelj sirotišča „Collegium Marianum“; 3.) Marn Josip, c. kr. gimn. prof.; 4.) dr. Poklukar Josip, dež. glavar; 5.) dr. Tavčar Ivan, odvetnik; in 6.) Tomšič Ivan, c. kr. vadm. učitelj, — vsi v Ljubljani; 7.) Keisnik Janko, c. kr. notar na Brdu in 8.) dr. Šušter Ivan, st. prošt v Trstu; 9.) Mesto prof. Kermavnerja Valentina, ki bi vnovič izvolitve ne sprejel, voli naj se Koblar Anton, kurat v pris. delavnici v Ljubljani; 10.) Mesto umrlega prof. Žolgarja Mihaela pa odvetnik dr. Sernec Josip v Celji. Volilni listki naj se pošiljajo na odbor „Matice Slovenske“ vsaj do 24. junija t. l.

— (Volilo.) V Wundschuh-u pri Gradci umrl je, kakor smo že bili poročali, naš rojak, tamonjski kapelan Tikvič. Blagi pokojnik volil je družbi sv. Cirila in Metoda 100 gld.

— (Ponesrečil) se je pretekli četrtek član mestnega zbora Praškega, pivovarnar Jos. Vesely, nekdanji učitelj telovadbe pri društvu „Sokol“ v Ljubljani. Napravil je na biciklu izlet v Zbraslav. Zvečer ob 8. uri našli so ga poleg bicikla mrtvega. Govori se, da je nesrečno pal in se ubil, po drugi verziji pa ga je zadela kap. Vesely bil je še le 38 let star. Mnogi naši rodoljubi spominjajo se izvestno jako dobro Vesely-ja, ki je bil jako simpatičen mož, izvrsten telovadelec in iskren Slovan. Blag mu spomin!

— (Izlet na Vrhniko in v Bistvo) priredita jutri „Sokol“ in „Klub slovenskih biki-klistov, katerima se bode pridružilo izvestno mnogo rodoljubov.

— („Brusa“) izšla je 11. številka. Vse-bina: Berti osameli. — V koši v Pariz. Spisal Viuko Lapajne. — Kako si nekateri gospodje še vedno mislijo ravnopravnost. — Tri bele vrane. — Izidorja Muzloviča premišljevanje. — Skupil jo je. — Na poljedelski in gozdarski razstavi na Dunaji. — Drobiž. — Praskarjev Jerni. — Luniski Vojki. — Kratek posnetek iz Valvazorja. — Dobro jutro — po nemški. — Češko-nemška sprava. — Nekaj malega o dr. Šušteršiči. — V šoli. — Telegrami. — Zabavna naloga. —

— (Veselico društva „Adrija“) v Bar-kovljah prepovedal je, kakor poroča „Edinost“ Tr-žaški magistrat, in to še le v soboto na večer, dasi je društvo prosilo že pred 14 dnevi za dovo-ljenje. Razlogi prepovedi so prav ničevi, prepoved pa je provzročila mej ljudstvom silno razburjenje, tako da „Edinost“ sama spozna za dobro, sve-tovati Barkovljanom in jih prositi, naj se izogibljejo izgre-dom, ki bi bili le voda na mlin magistratov. Predsedništvo „Adrije“ hoče iskati pravice svoje do zadnje, najvišje inštan-ce, da se jedenkrat za vselej in principijalno prepreči to magistratovo samosilje. Vzlic prepovedi nabralo se je v gostilni „al risor-gimento“ obilo število ljudstva — domačega in meščanov — kjer so se polnoštevilno zbrali pevci „Adrije“, katerih preciznemu petju se je divilo vse občinstvo. Zabava je bila jako živahna, in se je nabrala tudi svota za podružnico sv. Cirila in Metoda.

— (Železnica od Divače v Loko in čez Karavanke.) Kakor se poroča iz Gradca, je deželni odbor štajerski sklenil, da se ne udeleži ak-cije, sprožene po deželnem odboru koroškem za zgradbo železnice iz Divače v Loko in čez Kara-vanke, ter da ne bode poslal nobenega pooblaščenca k nameravanemu shodu v Celovec. Utemeljuje ta svoj sklep s tem, da bi železnica čez Karavanke, katera bi na novo oživila železno industrijo kranj-sko in koroško, bila nevarna železni industriji šta-jerski. Pač pa priporoča deželni odbor štajerski že-leznico Predelsko, katera je pa že davno z dne-vnega reda.

— (Mlad rešitelj.) Pretekli ponedeljek igral se je otrok pri mesarskem mostu in pal v Ljublanico. Dijak Köchler, ki ima jedva kacih 14 let, zapazi utapljačega se otroka, sleče hitro suknjo, sezuje čevlje, skoči v vodo in s precejšnjim naporom reši otroka iz vode.

— (Iz Postojine) priobčili smo nedavno vest, da se je nekaterim pogumnim gospodom po-srečilo prodreti po podzemeljskem predoru do tako-zvanega „Belvedere“ v Otoški jami. Nek zlobnež pisal je v „Tagespost“, da vse to ni res, ampak izmišljeno. Ker je tudi „Laibacher Zeitung“ podvi-zala se, posneti to laž, čutimo potrebo odločno iz-javiti, da je naša vest popolnoma resnična. Pri-hodnje dni priobčili bomo natančen opis tega

podzemeljskega predora, po katerem se pride iz Postojinske v Otoško jamo in od katerega je v našem uredništvu tudi načrt na ogled.

— (Vrsta porotnih obravn av), ki se pričó dne 9. junija, je sledeča: 9. junija: I. ob-ravnava: Marija Šeskar, hudodelstvo otroškega umora; II. obravnava: Ivan Škerjanc, hudodelstvo uboja; III. obravnava: Tomaž Jelenc, hudodelstvo izneverjenja; 10. junija: I. obravnava: Miha Grilc, hudodelstvo spolskega posiljenja; II. obravnava: Fran Bavčer, hudodelstvo spolskega posiljenja; III. obravnava: Ivan Olip, hudodelstvo teške telesne poškodb; 11. junija: Jakob Puntar, Luka Udovč in Janez Godeša, hudodelstvo tatvine; 12. junija: Franc Sparovic, Anton Šink in Anton Pogačnik, hudodelstvo ponarejenja kovanih novcev.

— (Akademično društvo „Triglav“) ima danes svoje drugo redno zborovanje s sledečim vspešdom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo o društvenem izletu. 3. Volitev računskih preglednikov. 4. Vinko, zapisek; predava član društva. 5. Slu-čajnosti. — Začetek točno ob 1/2 8 uri v prostorih društvene čitalnice.

— (Na Reki) pripetila se je v nedeljo zvečer resna ne-zgoda, ki pa k sreči ni zahtevala nobene človeške žrtve. Parobrod „Sybille“ s 150 izlet-niki na krovu priplul je iz Bakra. Ploveč mimo svetilnika v luko, trčil je s polno silo s parobrodom „Ika“, prišedšim iz Opatije. Parobroda trčila sta s toliko silo, da se je „Sybille“ spredek zrušil, „Ika“ pa je dobil veliko razpoko. Vsi izletniki na parobrodu popadali so pri tej nezgodi na tla in ker je bila že temna noč, nastal je grozen strah. Može, žene, otroci, vse klicalo je na pomoč, več žensk je omedlelo, mnogo jih je hotelo skočiti v morje, več jih je lahko poškodovanih. Na krik, upitje in zna-menje za pomoč, ki so se dajala iz obeh parabro-dov, priplul je parobrod „Pola“, za njim pa kakih 30 čolnov, v katerih so se izkrcali izletniki, ki so prestali veliko strahu. Sreča je bila, da se je pa-robrodu „Sybille“ poškodoval samo spredek, sicer bi bil parobrod, ž njim pa tudi vsi izletniki iz-gubljeni.

— (Narodna godba v Mostaru.) Dne 17. preteklega meseca svirala je prvokrat novoosno-vana godba v Mostaru serenado pred stanovanjem biskupa Paskala Bucolića. To je prva narodna godba v Bosni in Hercegovini. Svirala je — kar je povsem naravno — samo narodne „Liepa naša do-movina“, „Prosto zrakom“ in „Oj banovci“. Kaj pa čujemo mi v Ljubljani od naših „domačih“ godb? Slovanski komadi postali so zopet nekako bele vrane! Čujemo jih semtertja prav v homeopatičnih dozah.

— (Akademično društvo „Triglav“) sprejelo je za društvene namene od sledečih česti-tih gospô in gospodov darila: Blag. gospa Marija Gršak, kumica nove društvene zastave „Triglava“, iz Ormoža, 100 gld; čast. gosp. dr. France Lampé, prof. bogoslovja v Ljubljani, 3 gld.; blag. gospa Tavčarjeva v Ljubljani, 10 gld.; neimenovani (A...), 1 gld.; gosp. Brađaška, ravnatelj v p. v Gradci, 2 gld; g. Ferfila, plinarski uradnik v Gorici, 2 gld.; g. Josip Georg, koncipijent iz Celja, 1 gld; slov. akademično društvo „Slove-nija“ na Dunaji (za zastavo) 15 gld.; Gospodje juristi iz Novegamesta 22 gld. Visokorodnim dari-teljicam in dariteljem izreka odbor društva „Tri-glava“ najsrčnejšo zahvalo.

— (Manj kaznjencev.) Po izkazih sta-tističnega centralnega komisijona, došlih od uprav kaznilnic in jetnišnic v totranski državni polovici, znižuje se od l. 1885. naprej število obsojencev zaradi težkih hudodelstev, kakor tudi obsojencev za manjše prestopke. Število kaznjencev znašalo je l. 1885. še 11.689 a se je znižalo zdaj na 10.839. V sodniških ječah, kjer so obsojenci do jednega leta bilo je l. 1886. dnevno število 8011, sedaj samo 7484, ravno tako je v zaporih okrožnih sodišč šte-vilo manjše od poprejšnjih, kajti l. 1886. bilo jih je poprek 7677 na dan, zdaj pa samo 6693. Tudi disciplinarno obnašanje kaznjencev se je zboljšalo, kajti število disciplinarnih kaznij znižalo se je od 9221 na 7730.

Telegrami „Slovenškemu Narodu“.

Dunaj 7. junija. Uradni list objavlja zakon, po katerem so pristojbin proste po-godbe, sklenene gléde pogozdovanja Krasa na Kranjskem in v Istri.

Budimpešta 7. junija. Nagovora obeh delegacijskih predsednikov izražata radovoljnost za dovolitev onih troškov, ki so neobhodno potrebni, da se ohrani monarhije ugled in obrambena moč pri tem pa jemlje v poštev požrtovalna zmožnost narodov. Nagovor Czar-toriskijev naglašja splošno željo po trajnem trdnem miru, nagovor Tisze pa potrebo naj-večje opreznosti in odločnosti vkupne vlade na-sproti simptomom, ki so se v preteklem letu pojavili v mejnarodnih odnosjih in v notra-njem življenji posamičnih tujih držav. Pri vsem upanji na prijateljske razmere z vsemi vlastmi, mora Avstro-Ogerska najgotovejo varnost iskati in dobiti le v svoji sili. Oba nagovora izjav-ljata oduševljeno priznanje vladarskim čedno-stim in blagonosnemu delovanju cesarja, ki vse narode oklepa z isto ljubeznijo ter prosita z nebes podaljšanja življenja do skrajnih mej človeškega delovanja.

Budimpešta 7. junija. Cesarjev od-govor na nagovora obeh predsednikov delegacij: Z odkritosrčnim zadoščenjem vsprejemam za-gotovilo zveste udanosti, ravnokar mi izrečene. Vsprejmite za njo izraz moje cesarske zahvale. V splošnem političnem položaji in razmerah nas bliže se tikajočih balkanskih dežel vršila se je od zadnjega leta bistvena prememba. Prijateljske razmere, v katerih smo z vsemi vlastmi, potrjujejo me v upanji, da se bodo blaginje miru tudi na dalje ohranile. V kreпки zvezi z našimi zavezniki in zaupnem vkupnem delovanji za vkupne mirovne smotre, vidim tudi za bodočnost že zajamčeno poročstvo mojih te-ženj za blaginjo in prospeh narodov. Nepre-stani razvoj naše vojske mora se vzdržati kolikor možno v soglasji z važnim stališčem, katero ima Avstro-Ogerska zavzemati poleg zaveznikov svojih in v Evropi. Pri,določitvi vkupne potreb-ščine za vojsko in vojno mornarico, omejevala se je moja vlada vestno uvažujé finančne raz-mere na najpotrebniše, dasi bode neizogibno poleg nadaljevanja vojaških previdnostnih na-redeb, misliti tudi na potrebščine, nastajajoče iz napredka tehnike gléde strelnega orožja in utrdb. Napredujoči razvoj, ki se kaže v Bosni in Hercegovini na gospodarskem polji, omogočil je, da so se upravni troški tudi letos iz do-hodkov teh dežel pokrili. Priporočujé predloge, ki Vam dojdejo, Vaši vedno skušeni politički previdnosti, pričakujem, da bodete mojo vlado s svojim zaupnim sodelovanjem podpirali in Vas srčno bogosprijemam.

Razne vesti.

* (Kraljica Natalija pisateljica.) Srbska kraljica valjda hoče posnemati svojo rumun-sko tovaršico. V jednom Beligrajskem časopisu se je pojavila pripoved pod naslovom „Artemizija“, ter se misli v Belem gradu, da je to delo kraljice Natalije. Glavni junak te povesti je kralj Milan, narisani z jako črnimi barvami. Znati je treba, da je poznati gospej Hrističevi tudi ime Artemizija, a njeunemu malemu sinu pa Milan.

* (Ježa preko Sibiriije v Peterburg.) Jednaka ježa še ni zabeležena, kakor jo je dne 31. maja završil kazaški stotnik Pješkov. Dne 20. novembra odrinil je na konji iz trdnjave Bla-goveščensk ob Amurji in jahal sam na svojem si-birskem konji do zadnjega dne m. m. 8000 vrst dolgo progo do Peterburga. Ne mraz, ne dež, ne veter ga neso zadržavali, in dovršil je ježo, ki se skoro nemogoča zdi. Zato ga je pa v Peterburgu pričakovalo na tisoče ljudstva, častniki vseh konji-ških oddelkov jahali so mu več vrst daleč nasproti in ko se je približal mestu, bil je vsprejet z izred-nim oduševljenjem. Znamenit je njegov neznatni beli konj. Navzlic ogromni ježi je popolnoma čil, nikjer niti odrgnjen. Pješkov dobil je razna lepa in dragocena darila.

* (Memoire cesarice Evgenije.) Bivša francoska cesarica piše svoje memoire, katere je že spisala do l. 1859. Objaviti pa se imajo še le po njeni smrti. Na vsak način bode to jako zanimivo delo, kajti baš ona je svoje dni po svojem soprogu globoko uplivala na politiko evropsko.

* („Srce“ od D'Amicija) po izvodih tudi nam Slovincem poznata knjiga, pripravlja se kakor poroča Zadarski „Narodni list“, tudi za Črnogoro v cirilici po hrvatskem prevodu učitelja Kuničiča. Kakor poroča omenjeni list, je prvo izdanje hrvat-skega prevoda že razprodano.

* (S smokvo zadušil se je) v Pešti je-dini sin ministerskega svetnika Hilberta. Nesrečni mladenič bil je pravnik drugega leta, ponos in nada starišev svojih. Našli so ga te dni jutraj mrtvega v postelji. Imel je oteklino v ustih in položil na

zobno mesovje smokvo, katera mu je v spanji prišla v sapnik in ga tako zadušila.

* (Boj v železničnem vagonu.) Iz Kulmbacha na Bavarskem peljala sta dva orožnika iz tamošnje kaznilnice na Plassenburg dva kaznjence k neki obravnavi v Darmstadt. Na poti nazaj napala sta kaznjence, ki sta bila le za jedno roko skup zvezana, z nožem in koscem ostrega železa, svoja dva čuvaja v vagonu in ja ranila po obrazih in po vratu predno sta orožnika še mogla se braniti s sablo. Jeden kaznjencev je bil v boji težko ranjen, orožnik prebil mu je s sablo glavó, tudi drugi kazjenec je hudo ranjen. Ta boj vršil se je, ne da bi kdo kaj opazil, ker orožnika niti nista mogla pomoči zahtevati, ker v kupeji ni bilo vrvice, da bi znamenje dala. Ko je vlak dospel na bližnjo postajo, najdlj so vse štiri boritelje s krvjo oblite v kupeji, in odpravili ranjena zločinca v kaznišniško bolnišnico.

* (Nevarni sopotniki.) Bengalska policija je dala nabiti nastopno svarilo na vseh vzhodnih bengalskih železnicah: Potovalci se svare, da na železnici od neznanih oseb ne jemlje niti jedi niti pijače, ker mnogi ljudje od tega živé, da otravljajo tujce. Gledajo, da se s potnikom seznani v čakalnici in skušajo pridobiti zaupanje njihovo s tem, da reko, da potujejo v isti kraj. Kadar se jim nudi prilika, otrové jed ali pijačo, in jo ponudijo potniku. Če potnik zaužije otrovano jed, ali pije tako pijačo, zgubi zavest in sopotovalec ga oropa.

Bratje „Sokoli“!

„Sokol“ se zbira jutri zjutraj v Čitalnični restavraciji, od koder je točno ob 5. uri odhod.

Na zdar!

ODBOR.

Narodno-gospodarske stvari.

(Poslano.)

C. kr. priv. zavarovalna družba

„RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“

v Trstu.

(Jadransko zavarovalno društvo v Trstu.)

Poročilo vodstva za l. 1889., katero se je predložilo v obnem zboru dne 28. maja t. l., povzamemo sledeče zanimivejše stvari:

I. Zavarovanje na življenje.

V letu, o katerem se poroča, znašajo prevzeta zavarovanja gld. 10.245.595.— kapitala in gld. 23.755.— rente, tako da se račun prihrastek gld. 3.895.533.— kapitala in gld. 10.317.— rente. Stanje zavarovanj znaša koncem decembra 1889. leta okroglo 54 1/2 milijona goldinarjev zavarovanega kapitala in gld. 140.067.— rente.

Za zavarovanje ob smrti in za čas življenja izplačalo se je l. 1889. nad 1 1/4 milijona goldinarjev.

Rezerva premij narasla je za gld. 963.051.— in znaša sedaj okroglo 10 3/4 milijona goldinarjev.

Dobitek iz oddelka za zavarovanje na življenje znaša gld. 150.737.78.

II. Elementarno zavarovanje (zoper ogenj, prevažanje in točo).

Zavarovanje zoper točo kazalo je pretečeno leto zopet izgubo, a vsled tega se specialna rezerva za zavarovanje proti toči, katera znaša gld. 200.000.—, ni dotaknila, nego je ostala nespremenjena.

Dohodek premij pri elementarnem zavarovanju znaša gld. 8.336.922.—, od katere vsote porabilo se je goldinarjev 3.379.462.— za protizavarovanja.

Plačila za škodo znašajo gld. 6.285.211.—, od katerih spadajo gld. 2.554.107.— na protizavarovalce; razen tega pa se je prihranila še vsota gld. 261.605.— za škodo, katere se neso konečno določene. — Rezer. a premij povišala se je za gld. 73.474.— in znaša sedaj gld. 1.559.224.—. — Portfelj premij za čas znaša okroglo 19 1/2 milijona goldinarjev.

Brez ozira, da so vsled povišane kurza efekti več vredni, se je določil znesek gld. 60.388.53 rezervi za menjavo kurzov, in ko so se pokrile izgube pri zavarovanju zoper točo iz drugih preostankov, sklence se bilanca z dobičkom gld. 274.196.56, iz katere vsote se po raznih v pravih določenih razdeljenih sklence izplačati na vsako akcijo (delnico) dividende gld. 52.—.

Rezerve so se povišale l. 1889. skupno za goldinarjev 1.091.316.—, znašajo torej gld. 13.197.356.—, in sicer: gld. 9.780.914.— čista (netto) rezerva premij za zavarovanje na življenje; gld. 1.537.256.— čista rezerva premij za zavarovanje proti ognju; gld. 21.968.— čista rezerva premij za zavarovanje pri prevažanju raznovrstnega blaga; gld. 200.000.— specialna rezerva za zavarovanje proti toči; gld. 300.685.— rezerva za menjavo kurzov; gld. 250.000.— specialna dobitna rezerva oddelka za zavarovanje na življenje; gld. 1.106.533.— občni dobitni rezervni sklad.

Koncem poročila naznanja se ustanova **mejnarodne delniške družbe proti nezgodam na Dunaji**, katera se je, kakor znano, ustanovila pod pokroviteljstvom „**Riunione Adriatica di Sicurta**“, in ker je vsa kot popolnem dovršeno priznana organizacija Riunione ponudila zavarovalnici proti nezgodam v pristo porabo, sme se opravičeno pričakovati, da bode tudi ta nova družba imela uspešno bodočnost. (465)

Glavni zastop „**Riunione Adriatica di Sicurta**“ za Kranjsko

pri gospodu

J. Perdan-u

na cesarja Jožefa trgu v Ljubljani.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Podobčina Bizoviška šteje si v prijetno dolžnost, izreči svojo najtoplejšo zahvalo prečastitemu gospodu **dr. Fr. Lampé-tu** za trud in spodbudni nauk o ponižnosti, kateri nam je blagovolil razkladati pri cerkvenih opravilih meseca majnika.

Bizovik, dne 7. junija 1890.

Fran Bačnik,
obč. svetovalec.

Tuji:

6. junija.

Pri **Sionu**: Pohul, Schofsky, Bugarski, Reinle, Weiss z Dunaja. — Scheyer iz Rateč. — Peter iz Linca. — Tomič iz Karlova. — Pl. Markovics iz Pulja. — Spitz iz Pečuha. — Baron pl. Morsey iz Gradca. — Bertolo iz Gradenberga. — Laurič iz Novevasi.

Pri **Malič**: Stich, Lorenz z Dunaja. — Gruber iz Brna. — Techihag iz Prage. — Pisch, Sapien, Hayne, Gabriely iz Gradca. — Brauman iz Monakovega.

Pri **Virantu**: Giobbe, Mezzoroli iz Verone. — Pehani iz Žužemberka. — Butalič iz Radovljice. — Bukschitz iz Ljubnega.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
6. junija	7. zjutraj	737.2 mm.	19.4° C	sl. szh.	jas.	2.70 mm.
	2. popol.	735.8 mm.	25.6° C	sl. jvz.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	736.2 mm.	16.6° C	sl. vzh.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 20.5°, za 2.6° nad normalom.

Dunajska borza

dne 7. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	89.15	89.10
Srebrna renta	89.95	89.90
Zlata renta	109.60	109.50
5% marena renta	101.45	101.40
Akcije narodne banke	966.—	967.—
Kreditne akcije	306.25	306.—
London	116.80	116.80
Srebro	—	—
Napol.	9.32	9.32 1/2
C. kr. cekini	5.58	5.58
Nemške marke	57 32 1/2	57.32 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	176
Ogerska zlata renta 4%	103	90
Ogerska papirna renta 5%	99	85
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	75
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	156
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju pljučevine
I želudca bolesti grkljana I proti mehuralm kataru,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn.

Zahvala.

Za skazano sočutje ob nagli, nepričakovani smrti dobre sestre, oziroma svakinje in tete

TEREZIJE TOMEČ

za darovane krasne vence in za mnogoštevilno spremstvo drage ranje k večnemu počitku, izražam v svojem in svojih sorodnikov imenu najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 7. junija 1890.

Jakob Tomec,
mestni komisar.

(472)

Podpisani naznanjajo s tem vsem sorodnikom in znancem žalostno vest o smrti svojega ljubljene sina, oziroma brata in svaka, gospoda

FELIKSA SCHWELZ-A

trgovskega pomočnika

kateri je danes ob 4 1/2 uri popoldne, po dolgej hudej bolezni v 20. letu dobe svoje prejemši zakramente za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki pokojnikovi se bodo v nedeljo dne 8. t. m. popoldne ob 4. uri v hiši, kjer umrl, na Poljanah št. 23 slovesno blagoslovili in potem na pokopališču pri sv. Kristofu položili k poslednjemu počitku.

Svete zaдушne maše brale se bodo v ponedeljek dne 9. junija ob 8. uri dopoldne v Št. Peterskeji župnijske cerkvi

V Ljubljani, dne 6. junija 1890.

Antonija Schwelz, mati. — Gothard in Anton Schwelz, brata. — Pavla in Antonija Schwelz, sestra. — Josipina Schwelz roj. Pfeifer in Marija Schwelz roj. Valentinčič, svakinji. (474)

Tukajšnji mizarski in tapetniški mojstri izjavljajo s tem, da onih strajkujočih pomočnikov, ki v ponedeljek dne 9. t. m. dela po navadnem redu zopet ne začno, pozneje ne bodo vsprejeli v delo, in da bodo take, ki še nadalje na neopravičen način pri strankah mizarska dela opravljajo, kateri poskušajo pomočnike, ki so še v delu, s pretenjem prisiliti, da popusté delo, in kateri za strajkujoče delavce podpora nabirajo, naznanili oblastvu, da jih kaznuje. (467)

V posteklarnici v Št. Mihaelu pri Ljubnem
dobé

ženske stalno in lahko službo.

Dnina 60 kr. s prostim stanovanjem. — Troški jedenkratnega potovanja se povrnejo. — Podrobnosti pošljuje iz prijaznosti gospod **Fran Tereek v Ljubljani**. (463—2)

Lepo posestvo

obstoječe iz 78 oral zemlje, v njivah, travnikih, vrtih in gozdih, z novozidano jednonadstropno hišo in z vsemi potrebnimi gospodarskimi poslopji, tik okrajne ceste, pol ure od železniške postaje **Borovnica**, prodaja se iz proste roke pod prav ugodnimi pogoji proti plačevanju na obroke več let. — Natančneje izve se pri lastniku **Janezu Borštniku** v Kerji vasi h. št. 4 v Ljubljani. (445—3)

J. ANDEL-a
noviciznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešilke, ptične črvice, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-u,

„pri črnem psu“

13, Húsová (Dominikanská) ulice 13, v PRAGI.

V Ljubljani pri **Albinu Sličarju**, trgovcu na Dunajske cesti št. 9.

Zaloga na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plakatih. (612—10)

Razprodaja hišne opreme.

V torek dne 10. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne prodajalo se bo potom dražbe v Spodnji Šiški št. 90 — tik Koslerjeve pivarnice — več hišne opreme: postelj, omar, miz, stolov, divanov, jedna garnitura in več drugih stvari.

Hiša

v sredi trga v Logateci ob Tržaški cesti, pripravna za vsako kupčijo, v kateri je že 8 let prodajalnica ter ima dva prostorna magacina in poleg nje sadnjak proda se radi smrti v obitelji. Več pove A. Rudolf v Logateci.

Z ugodnimi pogoji dobé diskretno solidne osebe vsacega stanu, katere so zmožne vrniti, (457)

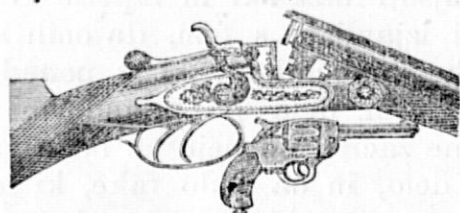
denarno posojilo

na osobni kredit, ki se povrne v 1/4 letnih ali 25 mesečnih obrokih. Vprašanja naj se pošiljajo s tremi markami za odpis na komisijisko podjetje J. GELB, Rimaszombat (Ogersko).

JANEZ OGRIS

puškar (341—12)

v Borovljah na Koroškem (Ferlach in Kärnten)

priporoča vsakovrstne dobre puške iz svoje delavnice. Ob enem naznanja, da tudi prenareja kresne puške na puške zadovke (Hinterlader) in prevzame druga popravila po najnižjih cenah.

Cenike s podobami dopošilja brezplačno in franko.

S c. in kr. avstrijskim privilegijem in kr. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo (žajfa) iz zelišč, za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsake neznane na koži; v zapечатanih izvornih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Bontemard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za ohranjanje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapечатanih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Bérignier-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepi in budi živeli; v izvornih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindes-ova rastlinska pomada v štanjscah, povisa svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvornih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajočem in ohranjujočem moči za voljnost in mehko kožo; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Bérignier-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črno, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljska pomada za oživljenje in zbujevanje rasti las; v zapечатanih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Bérignier-jevo olje iz zeljskih korenin za okrepčanje in ohranjanje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zeljske, znan in skušen domači pripomoček za prehlad, hripavost, zabasnost, hripavo grlo itd.; v izvornih škaticah po 70 in 35 kr.

Bratov Leder-jev balzamično milo iz olja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju neže in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 2 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pristni ti po pripoznanju solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih že prijubljani pripomočki se dobivajo:

V Ljubljani pri Antonu Krisper-ju in Edvardu Mahr-u; v Zagrebu pri lekarju Žg. Mitlbach-u; v Celju pri F. Pelle-tu; na Reki pri drogljeru brat. Pavlič-u; v Gorici pri lekarjih G. B. Pontini-ju in G. Cristofolletti-ju; v Celovcu pri lekarju Vilj. pl. Dietrich-u; v Trstu pri lekarjih J. Serravallo, K. Zanetti-ju in P. Prendini-ju; v Varaždinu pri lekarju Fr. Riedl-u; v Zadru pri lekarju N. Androvič-u.

Svarilo.

Svarimo pred ponarejanjem, osobito pred dr. Suina de Bontemard-ovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchardt-ovim aromatičnim zeljskim milom.

Mnogi ponarejalci in prodajalci ponarejenih naših priv. stvari bili so že na Dunaji in v Pragi sodnijsko obsojeni, da so morali plačati precejšnje globe v denarji.

RAYMOND & Comp.

c. kr. priv. lastnik tovarn hygealističnih kosm. stvari v Berlinu.

Zobozdravnik

doktor vsega zdravilstva, specialist za ustne in zobne bolezni

stanuje sedaj (424—6)

Pred škofijo h. št. 20, I. nadstropje, nasproti poštni podružnici št. 1.

Zobne operacije z narkozo ali brez nje, ali s coccin-izvlečkom in brez bolečin. Vsakovrstne trajne plombe. — Garantovane, jako trpežne in dolgotrajne plombe v kavčuku, cementu ali srebru za zob 1 gld.; ravno tako po ceni vsakovrstne zobne operacije.

Za bolne in zdrave

kakor: za trpeče v glavi, v prsih, na plućih, v želodeci, na jetrih, na obistih, za protinom in na živcih, pri kašlju, hripavosti itd., za troke, dojence, prebolele, za ženske pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osebe, krvi revne, bledične itd. je najboljši dietetični redilo, neobhodno za varovanje zdravlja, po zdravnikih kot „izvrstna“ preskušena in po mnogih bolnikih s spričevali jako priporočena

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega duha. 1 paket s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštnih paketih po 4 kilo. Dobiva se po poštnem naslovu:

Ubal pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani; nadalje v glavnih zalogah lekarničarjev na Dunaji: Viktor pl. Trnkóczy, 5 okr., Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, 3 okr., Radetzkyplatz 17; Julij pl. Trnkóczy, 8 okr., Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Štajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah, pri droguistih, trgovcih itd.; zaječeno pristna le, če ima gorenjo, oblastveno varovano varstveno znamko. (423—2)

Prekupci imajo obilen rabat.

Pozornosti vreden stranski zaslužek,

ki se vedno večja in mnogo let traja, morejo dobiti spretni in zanesljivi osebe (dosluženi žandarmi imajo prednost), katere pridejo mnogo v dotiko z občinstvom. — Vprašanja pod: „G. S. 1890 Gradec, poste restante.“ (312—8)

Na najnovejši in najbolj način umetne (1083—44)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradeckega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

Odlikovan na mnogih kmetijskih razstavah. Priznanja Jokey-klubov.

KWIZDE Korneuburska živinska redilna štupa

za konje, rogato živino in ovce je že po večletni skušnji, če se redno daje, gotovo sredstvo, če živine neče jesti, ali ima krvavo mleko, in zboljša mleko. Najbolje preverjeno kot podpiralno sredstvo pri zdravljenju afekcij dihal in prebavi. — Cena škatic 35 kr., velike škatic 70 kr.

KWIZDE c. in k. priv. restitucijski fluid (umivalna voda za konje)

je umivalna voda, ki se že več let z največjim uspehom rabi za okrepčanje in obnovljenje sil pred velikimi napori in po njih. Neobhodno podpiralno sredstvo pri zdravljenju zvitih ali spuhnjenih udov, trdne uklonivke, trdih kit, slabotnih udov, otrpnenja udov in ulesoy. Konja oživi in ga naredi zmožnega za izredno teška dela. — Cena steklenici gld. 1.40.

Da se obvaruješ ponaredit, pazi na gorenjo varstveno znamko.

FRAN IVAN KWIZDA

okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji. c. in k. avstrijski in rumunski dvorni zalagatelj za živinozdravniške izdelke.

KWIZDE Korneuburska živinska redilna štupa

(199—4) in c. in k. restitucijski fluid

se dobivata pristna v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske države.

Prva Brnska manufakturna razpošiljalnica BERNHARD TICHO, BRNO,

Zelny trh št. 18

razpošilja po poštnem povzetju:

(267—10)

Raje Crepe čista volna, dvojno širok, 10 metrov gld. 5.—.	Domače platno 1 kos 30 vatl. 1/4 gl. 4.50. 1 kos 30 vatl. 1/2 gl. 5.50.	Garnitura iz ripsa obstoječa iz 2 posteljnih pregrinjali in z namiznega prta s svil. resami, gl. 4.—.	Ženske srajce iz šifona in platna, s fino vezeno, 3 kom. gld. 2.50.
Nouveautés v blagu za žensko obleko modno progasto in križasto, dvojno široko, 10 metrov gld. 8.—.	King tkanina boljša nego platno, 1 kos 30 vatlov 1/4 gl. 6.—.	Tuniške portières za jedno okno, kompletno, dva dela, gld. 3.50.	Ženske srajce iz močnega platna, z zobčastim obšivom, 6 komadov gld. 3.25.
Pisano praktično blago za domačo obleko, 10 metrov gld. 4.—.	Chiffon 1 kos 30 vatl., la. gl. 5.50. najboljše baže gld. 6.50.	Garnitura iz jute 2 posteljni pregrinjali in 1 mizni prt z resami, gl. 3.50.	Moške srajce lastni izdelek, bele ali barvaste, 1 kos la. gld. 1.50, 1la. gld. 1.20.
Gladkobarvasto modno blago v vseh novih barvah, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.—.	Canevas 1 kos 30 vatl. lila gl. 4.80. 1 k. 30 vatl. rudeč gl. 5.20.	Zastor iz jute turški uzorec, kompletni zastor gld. 2.30.	Delavske srajce iz Rumburškega oxforda, kompletno velike, 3 komadi gld. 2.—.
Chevron novovrstno, progasto blago, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.50.	Prejnat canevas 1 kos 30 vatlov, lila in rudeč, gld. 6.—.	Holandski ostanki posobnih preprog 10—12 metrov dolgi, ostanki gld. 3.60.	Normalne srajce kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Trinitnik dobre baže, 10 metrov gld. 2.80.	Oxford ki se sme prati, dobre baže, 1 kos 30 vatlov gld. 4.50.	Novejši francoski DOILS ki se sme prati, prekrasen počrk, 10 metrov gl. 3.50.	Normalne hlače kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Črni terno saksonski fabrikat, dvojno širok, 10 metrov gld. 4.50.	Zephir za srajce najboljše in najpriporočljivejše, 1 k. 30 vatl. gl. 6.50.	Platnene rjuhe brez šiva, dobro domače platno, 3 kom. gld. 3.50.	Letno ogrinjalo 1/4 dolgo, gld. 1.20.
Boston ki se sme prati, najnovejši počrk, 10 metrov gl. 3.—.	Raje Rips v vseh barvah, 10 metrov gld. 3.50.	Platnene Java-brisače z vzornimi resami, 6 komadov gld. 2.10.	Šabracka najboljši izdelek, 190 cm. dolga, 130 cm. šir., gl. 1.50.
			Cesarskorumena fjakarska šabracka 1 kom. gld. 2.50.

Uzorci zastoni in franko. — Ilustrovani modni časnik „BRÜNER NEUHEITEN“ zastoni in franko.

(nepokošeno ali posušeno) na Trnovskem pristanu št. 14. Ondu se oddajeti tudi v najem

dve prostorni šupi

za shranjevanje stavbinskega lesa, drv ali opeke. — Zbok prikladne lege ob Ljubljani Vrhniškim žg. lesotrzcem in opekarjem posebno priporočljivi. (432—3)

Zahvala.

Dne 24. maja t. l. udarila je strela v moje gospodarsko poslopje, katero je pogorelo.

Zavarovan sem pri „Azlendi“ sedaj c. kr. priv. „Avstrijski Phönix“ na Dunaji (glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3). Ta družba je škodo tako hitro cenila, da sem čez 3 dni ves denar dobil, in da se mi niti jeden krajcar od zavarovalne svote odtrgal.

Ravno zdaj, ko so nekateri agenti to solidno družbo grditi hoteli, čutim s popolnim prepričanjem in veliko hvaležnostjo tako pravično in uljudno postopanje te družbe objaviti in jo vsakemu najtopleje priporočati.

Podrečje, okraj Kranj, dne 1. junija 1890.

Srenja Maučiče

Franc Jenko l. r.

L. S. Matevž Seunik l. r. župan.

posestnik.

(473)

Izvrstno pivo

prve Graške delniške pivovarne

poprej SCHREINER & sinovi

združeni pivovarni

(103—16)

Schreiner v Gradci & Hold v Puntigamu

prodaja po tovarniški ceni

zaloga v Ljubljani

Kolodvorske ulice 24 M. ZOPPITSCH Kolodvorske ulice 24

Za čas stavbe

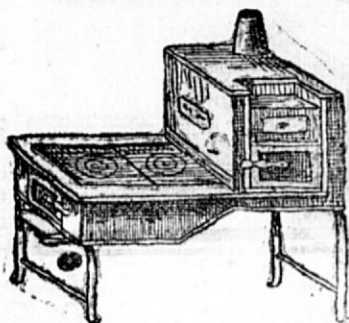
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in evice, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lep in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (9—27)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lep in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Senó na prodajo

(nepokošeno ali posušeno) na Trnovskem pristanu št. 14. Ondu se oddajeti tudi v najem

dve prostorni šupi

za shranjevanje stavbinskega lesa, drv ali opeke. — Zbok prikladne lege ob Ljubljani Vrhniškim žg. lesotrzcem in opekarjem posebno priporočljivi. (432—3)

Deželna lekarna

v Ljubljani

Mestni trg št. 11

L. Grečel-na

lekarja

prva in najstarejša alopaticna

in homeopatična lekarna na Kranjskem, zaloga

vseh do sedaj preverjenih tu in inozemskih medicinskih-farmaceutskih

preparatov in specialitet

pri Mariji Pomagaj

priporoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z gotovim uspehom rabljenih zdravil in specialitet, in sicer:

Kapljice za odpravo krča, neprekosljive gledé zdravilne moči, nekaj kapljic na sladkor ali v kamilénem čaji takoj ukroti krč. — Cena steklenici 36 kr., dvanajstorič le 2 gld.

Olje iz repja je najreelnejše sredstvo, da se zabrani prehitro osivenje las, lase naredi goste, odstrani in zabrani delanje sitnih luskin na glavi.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj proti vsakovrstnim boleznim želodca, celo pri najtrdovratnejših boleznih, zlasti proti pomanjkanju slasti do jedij, tiščanju v želodci, krču v želodci, motenju prebavljenja, koliki, zagnetenju vranice in jeter, žolci in zlatej žili, sploh proti vsem boleznim, ki izvirajo iz slabega želodca ali pa slabega prebavljenja. — Cena steklenici 30 kr., dvanajstorič 3 gld.

Ustna voda dr. Duflosa, iz ameriških rastlin pripravljena, jako aromatična, ohrani zobe in dlesno čisto, zdravo in varuje pred vsakim zoboboljem, oziroma je ozdravi, zato je prvo in najizvrstnejše sredstvo za zobe in dlesno. — Cena večjemu flakonu 60 kr.

Univerzalni jedilni prašek proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedij in zabasanju priznan in zelo priljubljen. — Cena škatljici z navodom za rabo 35 kr. in 50 kr.

Cvet za luskin je najracionalnejše sredstvo za popolno odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plesam. — Cena steklenici z navodilom rabe 40 kr.

Univerzalni zdravski obliž ima vse kreposti, katere imajo obliži najboljši in najbolj iskane sestave. Racionalno in mnogokrat preskušeno sredstvo za popolno ozdravljenje vseh vnetij, ran in oteklin. — Cena škatljici z navodom za rabo 30 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana, v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatlja 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hager-ji ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr., dvanajstorič 90 kr. **Zobni prašek,** bel, po dr. Heiderji, je jako priljubljen in mnogo zahtevan. — Škatljica 30 kr.

Homeopatična zdravila.

Homeopatična zdravila se preskrbé v posebnej dobroti in čistosti v najtočnejšem potencevanju.

Vsa zdravila kakor tudi zmletja, stanjšanja in potencevanja so vedno sveža in z najmučnejšo skrbnostjo in natančnostjo pripravljena. (296—6)

C. kr. priv.

zavarovalna družba

„AVSTRIJSKI PHÖNIX“

na Dunaji.

Uplačane delnice in druga jamstva družbe znašajo skupaj čez

4 in pol milijona gld. av. velj.

Družba zavaruje

proti škodi po toči

na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem.

Pogoji so zelo ugodni in najnižje stalne premije, ne da bi bilo treba pozneje kaj doplačati; kdor ne bi mogel zavarovalnine takoj plačati, počaka se celó do žetve.

Škode se hitro in pravično cenijo in takoj izplačujejo.

Kdor bi hotel zastopstvo prevzeti, obrne naj se do glavnega zastopstva v Gradci, ki daje pojasnila v vseh zavarovalnih zadevah, kakor tudi

(375—3)

glavno zastopstvo v Ljubljani

pri gospodu

Josipu Perhauc-i, Šelenburgove ulice št. 3.

Velika kmetijska in

Od 14. maja do 15. oktobra.
Od 10. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

gozdarska,
umetnijska
in obrtna

Razstava na

Fontaine lumineuse.
Park in rotunda.
Zvečer električno razsvetljeno.

Dunaji

v rotundi.

Ustopnina 40 kr. — Ob nedeljah in praznikih 30 kr. — Za otroke 20 kr.

Glavna zaloga

vsakovrstnih

rudninskih vod in studenčnih proizvodov

pri

(408—4)

PETRU LASSNIK-u v Ljubljani.

Tiskovine o studenčnicah in brošure zastonj.

Troškom naše knjigarne izdana so sledeča dela:

Ettinger, Šumsko grmlje i drveće u Hrvatskoj i Slavoniji. Nagradilo hrvatsko slavonsko gozdno društvo. Z 52 slikami. Cena gl. 1.80, s pošto gl. 1.90.

Valjavec, Matija Kračmanov, Narodne pripovjesti u Varaždinu i okolici. Drugo izdanje. Cena gl. 1.—, z pošto gl. 1.10.

Pripovedke so pisane v kajkavščini, pa jih bode vsak Slovenec lahko razumil, tem bolj, ker je pisatelj Slovenec.

Schinzl, Koračnica ruskih pjesma što ih pjeva Slavjanskij s svojim sborom. Za glasovir. Cena 50 kr., s pošto 60 kr.

Knjigarna „Dioničke tiskare“ v Zagrebu,

Jelačićev trg. Pongračeva palača.

(436—2)

Najcenejša, najboljša, preskušena, rujava prevlaka za les z

Barthel-ovim originalnim karbolinejem

trajno varuje

(437—3)

prevlečene ograje, svigli, magacine, vozove, gospodarsko pripravo, tla itd. pred gnjilobo, gobo, zatrknenjem in mrčesom.

V hlevih upliva razkužilo. — 1 kilo zadošča za 6 kvadratnih metrov. — Prospekt zastonj. — Kakovost zjamčena.

5 kilo a gl. 1.50, 100 kilo gl. 16.— z Dunaja. — Prekucem rabat.

Karbolna kislina, karbolno apno, mast za vozove najceneje.

MIHA BARTHEL & COMP., kemične tovarne

Regensburg-Dunaj, X. okraj, Keplergasse št. 20. (Ustanovljeno 1781.)

V skoro dvajset tisoč prodajalnicah
prodajani in povsod kot najboljše
sredstvo proti mrčesom priznani

je

zopet cenejši postal.

Pristne steklenice imajo ime J. ZACHERL in veljajo od sedaj: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 gl. — kr.

Ta izbrana specialiteta uniči s presenetljivo silo in hitrostjo ves mrčes v stanovanjih, kuhinjah in hotelih, v hišni opravi in obleki ter na vseh naših domačih živalih, v hlevih, na rastlinah, v rastlinjakih in po vrtih. Kar se v samem papirji navaga, ni nikoli pristna Zacherl-ova specialiteta. (272—6)

Ljubljana:	Ed. Mahr	Postojna:	Fran Kogej.
"	Ivan Perdan	Skofja Loka:	Karol Fabiani.
"	Viktor Schiffer.	Borovnica:	Fran Verbič.
"	Mihail Kastner.	Kočevje:	Fran Krenn.
"	Jan. Luckmann.	Vel. Lašice:	Ivan Justin.
"	Peter Lassnik.	Krško:	Rupert Engelsberger.
"	H. L. Wencel.	Kostanjevica:	Alojzij Gatsch.
"	Schussig & Weber.	Idrija:	Fran Kos.
"	Karol Karinger.	Kranj:	Fran Dolenc.
"	Josip Terdina.	"	Lekarna pri Sv. Trojici.
"	J. Klauer.	"	Vilj. Koller.
"	Jeglič & Leskovic.	Lož:	Fran Kovač.
"	Anton Krisper.	Radovljica:	A. Roblek, lekar.
"	Ivan Fabian.	Črnomelj:	Lud. Pers.
"	Ferdinand Plantz.		

Nadučitelj

s plačo I. vrste, v lepem, prijaznem trgu blizu železnice, zeli službo menjati. Za stanarino dobi 80 gl., orglarska služba nese 140 gl., dve njivi dasta 20 gl. najemnino. Sola je četrterazredna. — Ponudbe naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (468)

Zobozdravniško naznanilo.

Usojam si p. n. občinstvu naznanjati, da dné 20. junija odpotujem v Herkulejeve kopeli in sredi septembra zopet začnem svoje zobozdravniške operacije v Ljubljani.

Z velespoštovanjem

A. Schweiger,
zobozdravnik.

(451—2)

Richter-jev Pain-Expeller s sidrom

imajo že v največji rodbinah kot zanesljivo domače zdravilo in je zatorej vsako prislavljenje od več. Zatorej ta opomnimo le za one, ki tega staropreverjenega sredstva še ne poznajo, da se Pain-Expeller s sidrom rabi z najboljšim uspehom kot bolečine lajšajoče in zdravilno utiranje pri protinu, revmatizmu, trganji po udih, bolečinah v križi, trganji na strani, živčnih bolečinah i. t. d. To domače zdravilo gotovo pomaga in je po ceni (40 in 70 kr. stekl.). Pristen je le s „sidrom“. Dobiva se v vseh lekarnah. Glavna zaloga: Dr. Richter-jeva lekarna pri Zlatem levu v Pragi. (928-13)

Najboljša

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah

tovarna finega sukna

SIEGEL-IMHOF

v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko

zadosti je 1 odrezek v dolžnosti 3-10 metra, to je 4 Dun.

vatli. 1 odrezek velja:

gl. 4.80 iz navadne

gl. 7.75 iz fine

gl. 10.50 iz jako fine

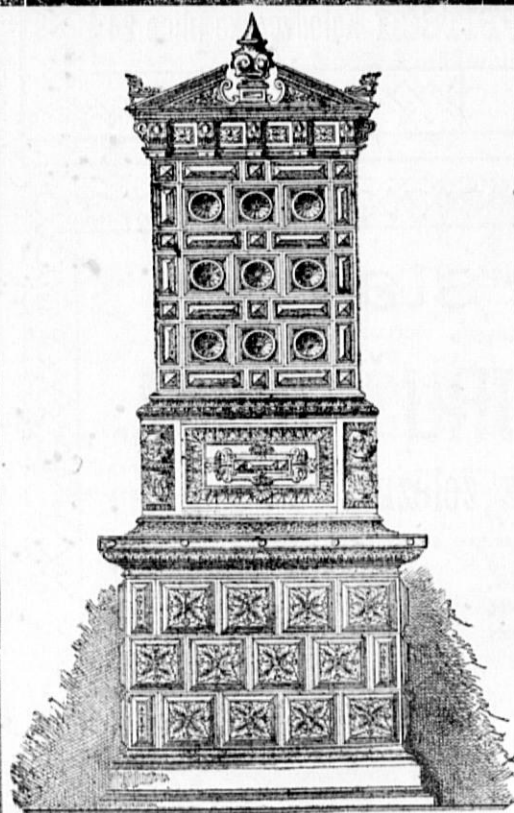
gl. 12.40 iz najfinejše

(129) pristne (30)

ovčje volne.

Nadalje so v največji izbiri: s svilo pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, ločen za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonske obleke, predpisana sukna za g. uradnike, blago iz sukanca za moške in dečke, ki se sme prati, pristnapiqué-gilet-bлага itd. itd.

Za dobro blago, natančno uzorec odgovarja, joče in točno dopošilja, tev se jamči. Uzorec zastonj i franko.

Zastopstvo pri F. P. VIDIC-U & Comp.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujava, zeleno, in slonokoščeno osteklene, ognju protivne (257—11)

peči

v najraznovrstnejih oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franko.

Patentovane, vremenu uporne

Mineralne fasadne barve

Ludovika Christ-a, Linz ob D.

Zastopnik za Kranjsko gospod F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani.

(317—4)

so najboljše, najtrajnejše in najcenejši material za poslopja, vreme in svetloba jim ne škodujeta, kažejo lep in miren ton finejših peščenikov ter so rahle, kar se v zdravstvenem oziru ne more preceniti. Cenejšo so, kakor vse oljate barve. — Cenik, prospekt in atesti zastonj in franko.

Zabojček za poskušnjo gl. 1.60.